МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ БІЗНЕСУ ТА ПРАВА

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету
_____ Любов КОВАЛЬСЬКА
«27» серпня 2026 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор
_____ Надія КОВАЛЬЧУК
«29» серпня 2026 р.

СИЛАБУС

з освітнього компонента «Діджиталізація обліку зовнішньоекономічної діяльності»
ступінь вищої освіти – бакалавр
галузь знань – 29 Міжнародні відносини
спеціальність – 292 Міжнародні економічні відносини
освітня програма – Міжнародні економічні відносини

Кафедра економіки та міжнародних економічних відносин

Силабус склав(ла) доцент кафедри обліку і аудиту, к.е.н., доцент Наталія ГОЛЯЧУК

Силабус затверджений на засіданні кафедри економіки та міжнародних економічних відносин, протокол № 3 від «26» серпня 2026 р.

Завідувач кафедри д.е.н., професор Олександр ШУБАЛИЙ

Розглянуто та схвалено групою забезпечення освітньої програми «Міжнародні економічні відносини», протокол № 3 від «27» серпня 2026 р.

Гарант ОП «Міжнародні економічні відносини» д.е.н., професор Олена ЛЮТАК

Схвалено науково-методичною радою університету, протокол № 1/а від «29» серпня 2026 р.

Затверджений силабус онлайн:
https://e.lntu.edu.ua/syllabus/2623

Луцьк – 2026

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА «Діджиталізація обліку зовнішньоекономічної діяльності»

Освітня програма	Міжнародні економічні відносини
Галузь знань / Спеціальність	29 Міжнародні відносини / 292 Міжнародні економічні відносини
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	вибіркова
Мова викладання	українська
Обсяг	5 кредитів ECTS / 150 годин, семестр 5
Форма контролю	залік
Викладач(і)	к.е.н., доцент Наталія ГОЛЯЧУК

1. Мета і завдання дисципліни

Мета: Набуття майбутніми фахівцями компетентностей у сфері обліку зовнішньоекономічної діяльності та формування практичних навичок відображення господарських операцій у сучасних програмах бухгалтерського обліку.

Завдання: вивчення основних понять та категорій обліку зовнішньоекономічної діяльності;
опанування особливостей обліку валютних операцій: придбання та продаж валютних коштів;
відображення в обліку розрахунків з контрагентами-нерезидентами;
облік імпортних та експортних операцій;
набуття вміння документального відображення зовнішньоекономічних операцій та складання звітності в бухгалтерській програмі;
опанування інструментарію ведення зовнішньоекономічної діяльності з використанням бухгалтерського програмного забезпечення.

2. Компетентності

СК07 — Здатність аналізувати теорії та механізми реалізації міжнародних валютно-фінансових і кредитних відносин.

СК12 — Здатність використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали при здійсненні професійної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин.

СК16 — Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.

3. Структура дисципліни, розподіл годин, зв'язок тем з компетентностями

№	Назва теми	Лекції денна/ заочна	Практ./ Семін./ лаб денна/ заочна	Самост. робота денна/ заочна	Разом	Методи навчання	Методи оцінювання	СК
Змістовий модуль 1. Основи обліку ЗЕД, придбання валюти, імпортні операції								
1	Тема 1. Теоретичні засади обліку зовнішньоекономічної діяльності	6/1	6/1	9/19	21/21	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6	МО2, МО4, МО9, захист практичної роботи	СК07, СК12, СК16

№	Назва теми	**Лекції** денна/ заочна	**Практ./ Семін./ лаб** денна/ заочна	**Самост. робота** денна/ заочна	**Разом**	**Методи навчання**	**Методи оцінювання**	**СК**
2	Тема 2. Зовнішньоекономічні контракти та відображення їх в обліку	2/–	2/–	9/13	13/13	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6	МО2, МО4, МО9, захист практичної роботи	СК07, СК12, СК16
3	Тема 3. Облік придбання іноземної валюти	4/1	2/1	9/13	15/15	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6	МО2, МО4, МО9, захист практичної роботи	СК07, СК12, СК16
4	Тема 4. Облік імпортних операцій	2/1	4/1	9/13	15/15	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6	МО2, МО4, МО9, захист практичної роботи	СК07, СК12, СК16
5	Тема 5. Придбання основних засобів за валютні кошти	2/–	2/–	9/13	13/13	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6	МО2, МО4, МО9, захист практичної роботи	СК07, СК12, СК16
Змістовий модуль 2. Експорт товарів та продаж іноземної валюти								
6	Тема 6. Облік експортних операцій	4/1	4/1	9/15	17/17	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6	МО2, МО4, МО9, захист практичної роботи	СК07, СК12, СК16
7	Тема 7. Облік продажу іноземної валюти	4/1	4/1	9/13	17/15	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6	МО2, МО4, МО9, захист практичної роботи	СК07, СК12, СК16
8	Тема 8. Облік відрядження за кордон	2/–	2/–	9/13	13/13	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6	МО2, МО4, МО9, захист практичної роботи	СК07, СК12, СК16
9	Тема 9. Облік інших зовнішньоекономічних операцій	2/–	2/–	9/15	13/15	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6	МО2, МО4, МО9, захист практичної роботи	СК07, СК12, СК16

№	Назва теми	**Лекції** денна/ заочна	**Практ./ Семін./ лаб** денна/ заочна	**Самост. робота** денна/ заочна	**Разом**	**Методи навчання**	**Методи оцінювання**	**СК**
10	Тема 10. Звітність суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності	2/1	2/1	9/11	13/13	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6	МО2, МО4, МО9, захист практичної роботи	СК07, СК12, СК16
	Разом	**30/6**	**30/6**	**90/138**	**150/150**			

Легенда: СК — спеціальна (фахова) компетентність (номер за п. 2). Повне формулювання кожного коду наводиться в ОП / стандарті спеціальності.

Методи навчання: МН1 — словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); МН2 — практичний метод (лабораторні та практичні заняття); МН3 — наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); МН4 — робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); МН5 — відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); МН6 — самостійна робота (розв'язання завдань).

Методи оцінювання: МО2 — усне або письмове опитування; МО4 — тестування; МО9 — залік.

4. Цілі сталого розвитку

ЦСР 4 – Якісна освіта

ЦСР 8 – Гідна праця та економічне зростання

5. Неформальна освіта

Рекомендовані курси, тренінги, стажування та інші: результати навчання, здобуті у формальній, неформальній чи інформальній освіті, можуть бути визнані відповідно до процедур ЛНТУ. Підтвердженнями можуть бути сертифікати тематичних тренінгів, вебінарів чи онлайн-курсів разом з описом досягнутих результатів навчання та, за потреби, коротке верифікаційне завдання або портфоліо.

6. Критерії та форми контролю

Оцінювання — за 100-бальною шкалою (національна шкала / ЄКТС). Підсумковий бал = поточний контроль (50 %) + модульний контроль (50 %).

Академічна доброчесність: самостійне виконання завдань; коректне посилання на джерела; позначення частин тексту, згенерованих засобами ШІ. Порушення академічної доброчесності не толеруються.

7. Зміст тем

Тема 1. Теоретичні засади обліку зовнішньоекономічної діяльності

Бухгалтерський облік, його сутність та функції. Поняття бухгалтерських рахунків. Активні та пасивні рахунки. План рахунків. Кореспонденція рахунків.
Особливості обліку зовнішньоекономічної діяльності. Регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Нормативне забезпечення ЗЕД. Суб'єкти ЗЕД. Митне регулювання ЗЕД.

Тема 2. Зовнішньоекономічні контракти та відображення їх в обліку

Зовнішньоекономічний договір. Умови договору. ІНКОТЕРМС. Об'єкти обліку контрактів. Умови контрактів, які впливають на облік ЗЕД.

Тема 3. Облік придбання іноземної валюти

Іноземна валюта. Облік іноземної валюти. Валютний курс. Курс НБУ. Документальне оформлення придбання валюти. Курсові різниці. Позитивні та негативні курсові різниці. Рахунки обліку іноземної валюти. Рахунки обліку курсових різниць. Кореспонденція рахунків.

Тема 4. Облік імпортних операцій

Поняття імпортних операцій та їх документальне оформлення. ВМД. Синтетичний та аналітичний облік придбання ТМЦ по імпорту. Оподаткування імпортних операцій. Митна вартість ТМЦ. Імпорт послуг.

Тема 5. Придбання основних засобів за валютні кошти

Придбання основних засобів. Ставка ПДВ. Додаткові витрати. Первісна вартість основних засобів, придбаних за валюту. Оподаткування імпортних операцій. Митна вартість основних засобів. Оплата постачальнику за основні засоби.

Тема 6. Облік експортних операцій

Експорт товарів та продукції. Засади здійснення експортних операцій. Порядок митного оформлення вантажів. Митна вартість товарів. Документальне оформлення експорту товарів. Митна декларація. Митні платежі. Митне оформлення та оподаткування експортних операцій. Ставка ПДВ 0%. Правила відображення операцій з експорту в бухгалтерському обліку

Тема 7. Облік продажу іноземної валюти

Продаж іноземної валюти: документальне Положення про здійснення операцій із валютними цінностями. Комісійна винагорода банку. Облік продажу іноземної валюти. Облік коштів у дорозі при продажі валюти. Кореспонденція рахунків.

Тема 8. Облік відрядження за кордон

Нормативне забезпечення службових відряджень за кордон. Облік авансів на відрядження за кордон. Облік витрат на відрядження за кордон. Оподаткування витрат на відрядження.

Тема 9. Облік інших зовнішньоекономічних операцій

Облік бартерних операцій в зовнішньоекономічній діяльності. Облік операцій з давальницькою сировиною. Митний режим переробки давальницької сировини. Облік інших операцій.

Тема 10. Звітність суб’єктів зовнішньоекономічної діяльності

Бухгалтерська звітність. Види звітності. Митна декларація – основа складання звітності ЗЕД. Статистична звітність суб’єктів зовнішньоекономічної діяльності.

8. Опис ІЗ/КПІЗ

Не передбачено навчальним планом.

9. Загальні вимоги

Освітній процес регулюється академічними правилами ЛНТУ. Здобувачі освіти зобов’язані ознайомитися з вимогами, визначеними Кодексом академічної доброчесності ЛНТУ та Політикою етичного використання штучного інтелекту в ЛНТУ, і дотримуватися принципів академічної доброчесності та етичного використання штучного інтелекту в освітній діяльності.

Академічна доброчесність. Учасники освітнього процесу зобов’язані дотримуватися Закону України «Про академічну доброчесність» від 18.12.2025 № 4742-IX та внутрішніх нормативних документів ЛНТУ. Не допускаються академічний плагіат, фабрикація, фальсифікація, привласнення авторства, несамостійне виконання завдань, а також недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом.

Використання штучного інтелекту. Інструменти штучного інтелекту можуть використовуватися для пошуку ідей, пояснення методів, попереднього структурування, мовного редагування та допоміжного аналізу неконфіденційних даних, якщо конкретне завдання не передбачає повністю самостійного виконання. Здобувач освіти має зазначати використаний інструмент, мету та етап його застосування, перевіряти факти й розрахунки та самостійно обґрунтовувати висновки.

10. Література

І. Навчально-методичні матеріали та розробки

Праці автора силабуса:

1. Діджиталізація обліку ЗЕД : метод. вказівки до виконання самостійної роботи для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньої програми «Міжнародні економічні відносини» галузь знань 29 Міжнародні відносини спец. 292 Міжнародні економічні відносини денної та заоч. форм навч. / уклад. Н. В. Голячук. Луцьк : ЛНТУ, 2025. 24 с. URL: https://repository.lntu.edu.ua/handle/123456789/1327

2. Діджиталізація обліку ЗЕД : конспект лекцій для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньої програми «Міжнародні економічні відносини» галузь знань 29 Міжнародні відносини спец. 292 Міжнародні економічні відносини денної та заоч. форм навч. / уклад. Н. В. Голячук. Луцьк : ЛНТУ, 2025. 68 с. URL: https://repository.lntu.edu.ua/handle/123456789/1326

3. Діджиталізація обліку ЗЕД : метод. вказівки до практичних занять для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньої програми «Міжнародні економічні відносини» галузь знань 29 Міжнародні відносини спец. 292 Міжнародні економічні відносини денної та заоч. форм навч. / уклад. Н. В. Голячук. Луцьк : ЛНТУ, 2025. 40 с. URL: https://repository.lntu.edu.ua/handle/123456789/1328

ІІ. Наукові праці

Праці автора силабуса:

4. Голячук Н. В. Цифрові інструменти трансформації бухгалтерського обліку і звітності. Актуальні проблеми сталого розвитку. 2026. № 3 (4). С. 7-14. URL: https://repository.lntu.edu.ua/handle/123456789/4619

5. Голячук Н. В. Облік розрахунків з контрагентами: SWOT-аналіз програмного забезпечення. Актуальні проблеми сталого розвитку. 2026. № 3 (5). С. 330-338. URL: https://repository.lntu.edu.ua/handle/123456789/4620

6. Shchyrba I., Lokhanova N., Holiachuk N., Shevchenko V., Karpenko Y. The impact of digital technologies on accounting transformation. Journal of Theoretical and Applied Information Technology 30th September 2025. Vol. 103, No. 7255-7268. P. 1-14. https://www.jatit.org/volumes/Vol103No18/3Vol103No18.pdf

Праці інших авторів:

7. Лобода Н. О., Чабанюк О. М. Бухгалтерський облік: у схемах і таблицях : навч. посіб. 2-ге вид. Київ: Алерта, 2024. 217 с.

8. Бухгалтерський облік: підручник / О. В. Фоміна, С. Я. Король, А. П. Шаповалова та ін.; за заг. ред. О. В. Фоміної. Київ: Держ. торг.-екон. ун-т, 2024. 224 с.

9. Онищенко В. Зовнішньоекономічна діяльність: поняття, види, нормативна база. Експертус Головбух: цифрове видання. 2025. URL: https://buhplatforma.com.ua/article/7274-zovnshnoekonomchna-dyalnst

10. Григорова З.В. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємства: конспект лекцій: навч. посіб. для здобувачів ступеня бакалавра спец. 073 Менеджмент. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2024. 173 с.

11. Скорук О.В. Облік і оподаткування зовнішньоекономічної діяльності: конспект лекцій. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2023. 92 с

12. Кравченко О.В. Облік міжнародних операцій: навчальний посібник /О. В. Кравченко, А. В. Дмитренко. Суми: Сумський державний університет, 2022. 216 с.

ІІІ. Інформаційні ресурси

13. Облік валютних операцій на підприємстві 2025. URL: https://www.mogol-alfa.com.ua/ua/buhgalterski-novini/uchet-valyutnyh-operacij-na-predpriyatii/

14. Придбання основних засобів за інвалюту. URL: https://uteka.ua/ua/publication/commerce-12-sxemy-buxgalterskix-provodok-30-priobretenie-osnovnyx-sredstv-za-invalyutu